

POJAVNOST BAKTERIJA *Salmonella* spp. U PILEĆEM MESU S PODRUČJA ISTOČNE HRVATSKE

Irena Perković*, Marija Krajina, Mirta Vukičević, Mario Škrivanko, Hrvoje Krajina

Hrvatski veterinarski institut, Veterinarski zavod Vinkovci, Josipa Kozarca 24, 32100 Vinkovci, Hrvatska

UVOD

Bakterije roda *Salmonella* uzrokuju najčešće bakterijske infekcije koje se prenose hranom, a meso peradi je prepoznato kao njihov najčešći izvor zaraze kod ljudi.

Budući je pileće meso (**Slika 1**) jedno od najzastupljenijih vrsta mesa u svakodnevnoj ljudskoj prehrani, cilj ovog rada je bio utvrditi pojavnost bakterija roda *Salmonella* u navedenoj vrsti mesa.

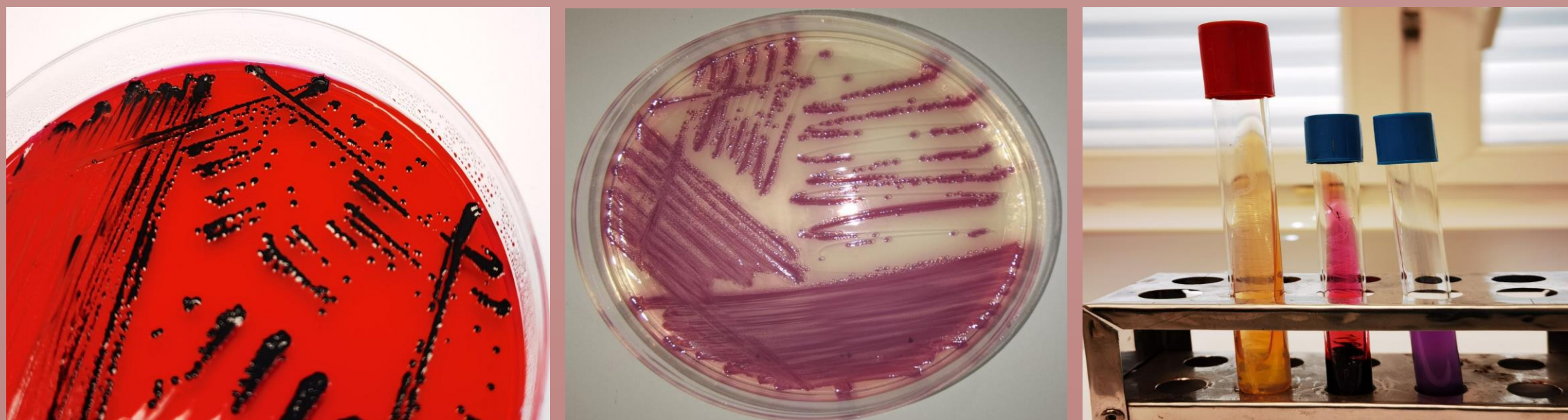
Slika 1. Pileće meso (batak-zabatak)

MATERIJALI I METODE

Uzorkovanje je provedeno u razdoblju od 2016. do 2020. godine u okviru monitoringa hrane životinjskog podrijetla u mesnicama i klaonicama na području istočne Hrvatske.

Izolacija bakterija

U svrhu izolacije korištena je međunarodna standardna metoda – Horizontalna metoda za dokazivanje prisutnosti, određivanje broja i serotipizaciju *Salmonella* – 1. dio: Dokazivanje prisutnosti *Salmonella* spp. (HRN EN ISO 6579-1:2017/A1:2020). Za rast salmonela korištene su dvije selektivne podloge: XLD (engl. *xylose lysine deoxycholate agar*) i CSA (engl. *chromogenic Salmonella agar*), a za biokemijsku potvrdu bakterijskih vrsta *Salmonella* TSI agar (engl. *triple sugar iron agar*), UA agar (engl. *urea agar*) te LDC (eng. *lysine decarboxylase*) (**Slika 2**).

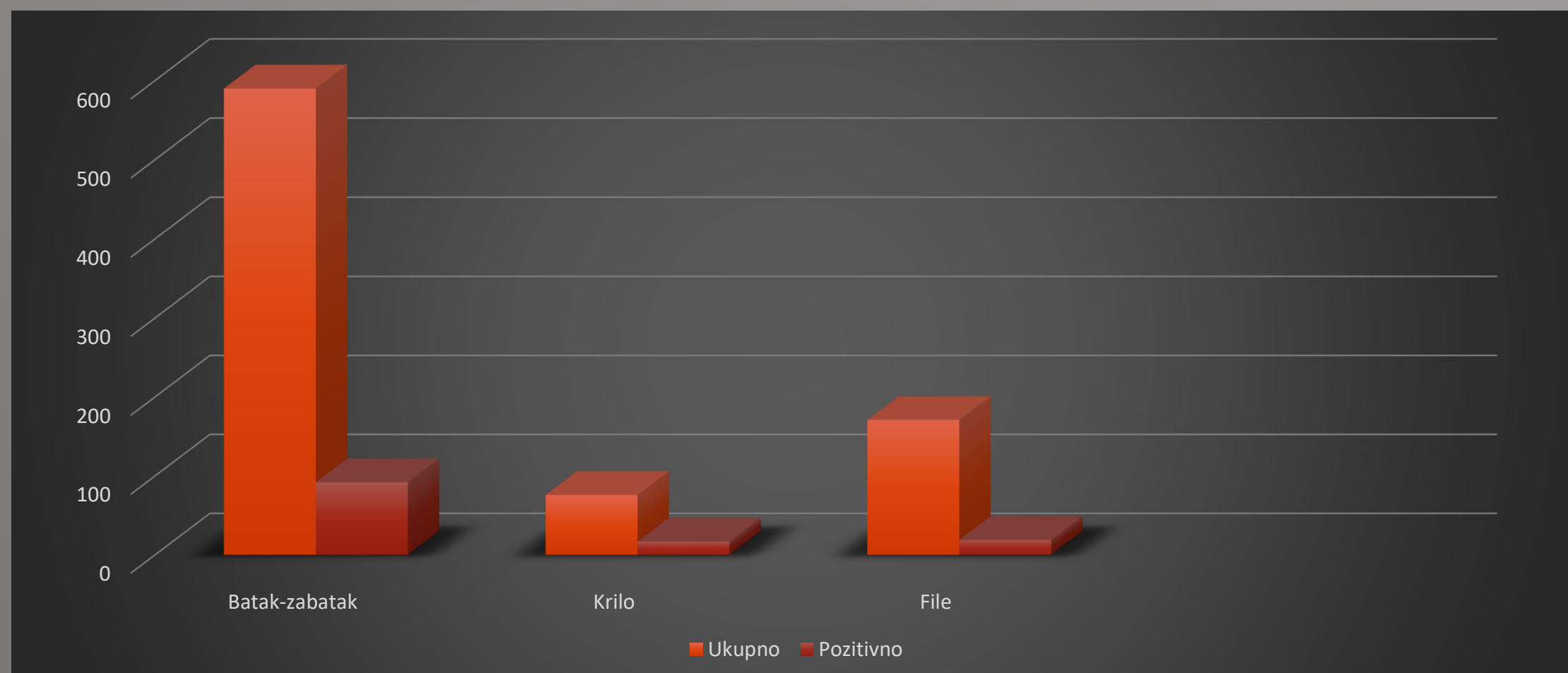
Slika 2. *Salmonella* spp. na hranjivim podlogama: XLD, CSA, UA, TSI i LDC

Za serološku potvrdu i identifikaciju korišteni su polivalentni i monovalentni serumi (SSI Diagnostica, Danska). Prisustvo *Salmonella* O-, H- i Vi- antigena dokazano je aglutinacijom čistih kultura, tehnikom brze aglutinacije.

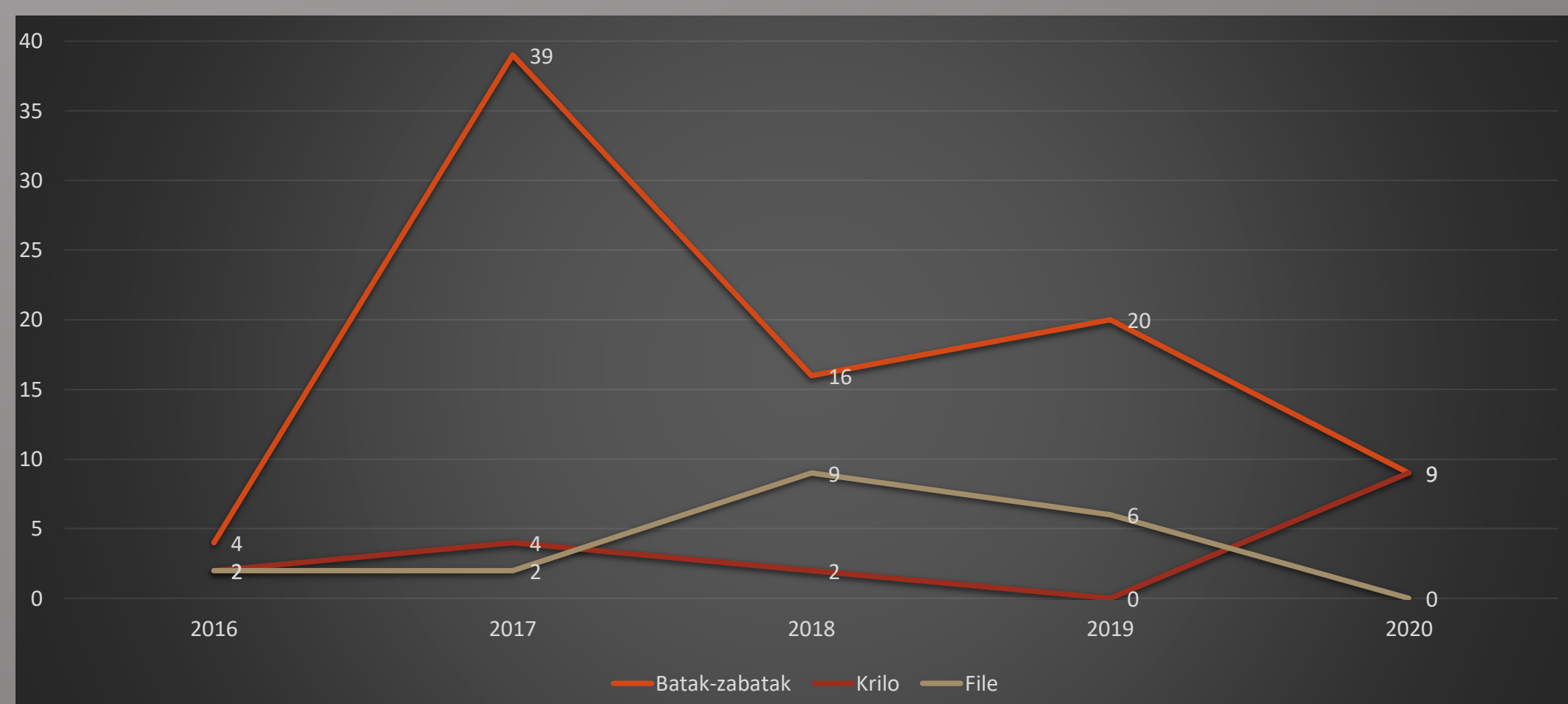
REZULTATI

Tablica 1. Broj analiziranih i pozitivnih uzoraka pilećeg mesa na *Salmonella* spp. tijekom razdoblja od 2016. do 2020. godine

GODINA UZORKOVANJA	BATAK – ZABATAK	KRILA	PRSA	UKUPNO UZORAKA (po godini uzorkovanja)	IZOLIRANI SEROVAR salmonela (broj)
	BROJ ANALIZIRANIH UZORAKA (BROJ POZITIVNIH UZORAKA)				
2016.	20 (4)	6 (2)	6 (2)	32 (8)	Salmonella ser. Infantis (8)
2017.	205 (39)	35 (4)	50 (2)	290 (45)	Salmonella ser. Infantis (45)
2018.	75 (16)	15 (2)	55 (9)	145 (27)	Salmonella ser. Infantis (27)
2019.	130 (20)	-	25 (6)	155 (26)	Salmonella ser. Infantis (26)
2020.	160 (9)	20 (9)	35 (-)	215 (18)	Salmonella ser. Infantis (18)
UKUPNO UZORAKA (po dijelu pilećeg mesa)	590 (88)	76 (17)	171 (19)	837 (124)	Salmonella ser. Infantis (124)

Graf 1. Broj pozitivnih uzoraka pilećeg mesa na *Salmonella* spp. u različitim dijelovima pilećeg mesa u razdoblju od 2016. do 2020. godine

Graf 2. Kretanje pozitivnih uzoraka na *Salmonella* spp. u različitim dijelovima pilećeg mesa u razdoblju od 2016. do 2020. godine

ZAKLJUČAK

- U 124 (14,81%) uzorka pilećeg mesa ustanovljena je prisutnost bakterija *Salmonella*
- U svim pozitivnim uzorcima identificirana je *Salmonella* ser. Infantis
- S obzirom na udio u pojedinim dijelovima pilećeg mesa, *S. infantis* je najviše izolirana u pilećem krilu, a najmanje u prsima